

René Groot Koerkamp

manager Zorgkantoor Menzis

DE ONDERSCHATTE KRACHT VAN GEWOON DOEN

“Wij nodigen u van harte uit voor een omgevingsdialog op vrijdagavond aanstaande. Tijdens deze bijeenkomst horen we graag uw wensen en behoeften voor onze gemeenschap. Uw mening telt voor ons.” Ontvangt u een dergelijke brief met deze opening? Dan bevindt u zich in de Nederlandse polder. Wij zijn meesters in overleg: aan overlegtafels en inspraakavonden komen instituties en stakeholders samen om visies te bespreken en richting te bepalen. Uiteindelijk vatten we dit samen in akkoorden en beleid. Begrijp me niet verkeerd: dit overleg heeft waarde. Maar kijkend naar de aanpak in Wenen, komt één conclusie op. We onderschatten de kracht van gewoon doen.

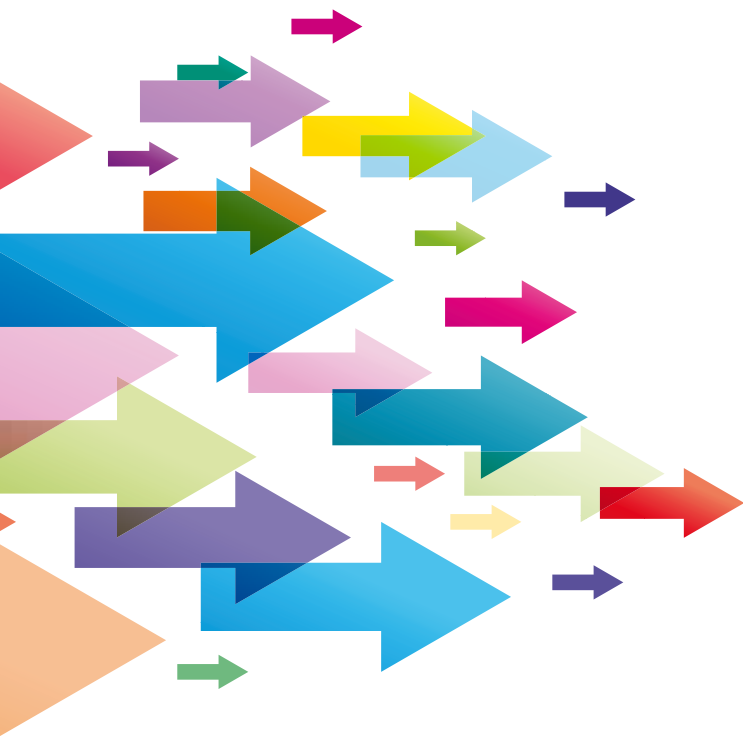
In Wenen werkt men aan een samenleving waar zorgzame gemeenschappen elkaars welzijn bevorderen door sociale interactie, betrokkenheid en steun aan kwetsbaren. Grote woorden, en zeker niet eenvoudig te realiseren. Maar na een bezoek aan deze stadsprovincie in de Alpen kunnen we wel drie belangrijke lessen van hun aanpak leren.

Les 1: Zoek de inwoner actief op

In Wenen vindt gebiedsontwikkeling niet op afstand plaats, maar samen met huidige en toekomstige bewoners. Geen zaaltjes met vertegenwoordigers van burgers, maar gewoon de mensen zelf opzoeken. Wat willen jongeren in hun buurtpark? Beleidsmakers vragen het hen bij hun hangplek. Wat vinden ouderen van het openbaar vervoer? Dan spreken ze hen bij de bushalte. Met andere woorden: bestuurders en beleidsmakers zitten niet alleen aan de overlegtafel, maar zijn ook op straat.

Les 2: Meten is weten, maar doe meer met ongeveer

In Wenen bezochten we verpleeghuizen, buurtcentra en zorg- en welzijnsorganisaties. Nederlanders staan bekend om directe vragen en hebben, wat minder bekend, een sterke drang om alles vast te leggen in cijfers en verantwoordingsrapportages. “Hoe meten jullie het resultaat?”

“Wat is het rendement?” “Welke KPI’s gebruiken jullie?” De Weense reactie hierop was vaak een vragende blik. In Wenen stimuleren ze ontwikkelingen in zorg en welzijn niet (altijd) met strakke resultaatverplichtingen. Het draait om gezamenlijk een richting kiezen en daar vol voor gaan. Zoals een Weense treffend zei: “Wij managen niet, wij doen.”

Les 3: Experimenteer in één richting

Experimenten, pilots, proeftuinen—wie heeft hier niet mee gewerkt? We zijn overtuigd dat variatie leidt tot vooruitgang. Tegelijkertijd verzochten we vaak dat innovatie traag gaat, opschaling mondjesmaat is en oude methoden moeilijk losgelaten worden. Wenen laat zien dat ‘one size fits all’ ook niet werkt. Het succes van een zorgzame buurt laat zich niet simpel kopiëren naar een andere buurt. Blauwdrukken zijn dooddrukken. Maar ‘duizend bloemen laten bloeien’ is ook niet het antwoord: het leidt tot een kleurrijk bloemenveld, maar niet tot innovatie in één richting. In Wenen mogen gemeenschappen en organisaties eigen initiatieven nemen, maar met een gezamenlijke koers. Laten we zeggen: een rode toekomst. Zo ontstaat een veld van rode tulpen, gerbera’s en rozen. De ene bloem in de knop, de ander bijna verwelkt. Maar als je uitzoomt, zie je één krachtig veld in één kleur.

Doen in de regio

Wat betekenen deze lessen voor de praktijk in Nederland? Voor mij betekent het dat onze focus niet te veel moet liggen op analyses, rapporten en plannen. Zorgkantoren, zorgaanbieders, gemeenten en zorgverzekeraars moeten nu aan de slag in de regio. Mouwen opstropen, samenwerken, ideeën van papier halen en de lessen uit Wenen benutten. Ik geloof dat we zo stappen zetten naar een veerkrachtige, toekomstbestendige samenleving. ○

“Wenen inspireert door gemeenschappen en organisaties ruimte te geven voor eigen initiatieven, maar wel met een gezamenlijke koers”

“Het succes van een zorgzame buurt is niet simpel te kopiëren naar een andere buurt. Blauwdrukken zijn dooddrukken”

